

Könyvek, könyvtárak, könyvnyomdák Magyarországon.

(Ötödik közlemény.)

116. 1569 március 4.

Kivonat Zalavár inventáriumából.

«In templo sub turri fracta.»

Ibidem libri vilissimi antiqui corrosi 73.¹

Országos Levéltár, Urb. et Conscr. fasc. 55. No 56.

117. 1569 március 11.

Kivonat Kapornak kastély inventáriumából.

Inventarium numitionum rerumque bellicarum et victualium castelli Kapornak anno Domini 1569, XI. martii, quo castellum ipsum Joanni Sanko praefecto est per Michaellem Tapolczay iussa sacrae caesareae maiestatis assignatum, conscriptum.

In sacristia templi duae sunt ladulae, conventus et commissariorum sigillis obsignatae.

In quarum una res, altera vero privilegia ecclesiae reposita esse dicuntur. Eas aperire volumus, sed in eodem statu et sub eisdem signis relinquimus.

Ibidem in sacristia templi.

Missales libri 3.

Graduale 1.

Antiphonarii libri 2.

In camera interiori abbatis supra portam lapideam.

Diversi libri abbatis Alberti No 52.

Actum in castello Kapornak, XI. martii 1569.

Michael Tapolczay mp.

Negyvenes füzet, Országos Levéltár, Urb. et Conscr. fasc. 77. No 5.

118. 1569 május 18. Pozsony.

A magyar királyi udvari kamara felterjesztése a felséghez, melyben véleményt mond dokror Illicini Péterről, aki egyik művét és szolgálatait a felségnek ajánlja.

¹ Ugyanezen jelzet alatt megvan Zalavárnak 1569 július 17-én kelt inventáriumá is és ebben is: «In templo sub turri: Ibidem libri vilissimi et meliores — 73» van.

«Sacratissime caesar, domine clementissime!

Fidelitatis nostrae etc.

De Petri Illicini doctoris libello supplici; quo *suam operam* maiestati vestrae sacratissimae offert, seque ad servitia maiestatis vestrae acceptari petit, nil habemus aliud ad eandem pro tenui nostra opinione perscribere, quam quod intelligamus ipsum esse virum doctum et utriusque iuris peritum. Et nisi lenitate inconstantiaeque vicio laboraret, cum nos quoque non ineptum ad servitia maiestatis vestrae sacratissimae, praesertim in causis fisci in foro spirituali agendis fore arbitraremur, praesertim cum gratis et pro solo titulo servire velit . . . » stb.

Eredeti fogalmazvány, papiron, Orsz. Levéltár: pozsonyi kamarai iratok: Expeditiones camerales.

119. 1569 június 29.

A leleszi prépostság javainak, köztük könyveinek is, leltára.

Inventarium rerum et bonorum praepositurae Lelezyensis, medio egregiorum Mathiae Wyczmandy et Lucae literati Palathycz de Malcza, aulicorum et commissariorum sacrae caesareae regiaeque maiestatis ad assignationem reverendo domino Balthasare Melegh, eiusdem praepositurae Lelezyensis delegatorum, die penultima mensis junii, anno domini 1569 conscriptum.

In sacristia inferiori.

Duo calices cuprei stb.

Missalia tria.

Antiphonaria duo de pargameno.

Graduale unum.

Turribulum stb.

Catalogus librorum.

Biblia sancti Ambrosii.

Liber sermonum diuersorum dierum.

Sermones discipuli de tempore.

Liber cuiusdem fratris demonstratensis¹ ordinis super psalterium.

Duo gradualia.

Duo antiphonaria.

¹ Igy, valószínűleg *praemonstratensis* helyett.

Unum graduale mediocre.
 Liber Isidorii.
 Opera tractatus beati Anselmi.
 Unum parvum psalterium.
 Tredecim missalia quorum nonnulla sunt lacerata.
 Sermones fratris Roberti.

Catalogus librorum in domo superiori domini praepositi.

Concordantiae maiores sacrae bibliae.
 Prima pars libri Gratiani.
 Prima pars Lyrae.
 Missale parvum.
 Formulare instrumentorum.
 Liber supplementorum.
 Sermones divi Augustini ad fratres in Haeremo.
 Commentaria Nicolai Gorthani in quattuor evangelia.
 Sunt in domibus diuersis monasterii passim mensae lignae meliores 4 stb.

Eredetije papiron, füzetalakban. Orsz. Levéltár: U. et C. fasc. 18. No 17.

120. 1569.

Kivonat Debrecen sz. kir. város jegyzőkönyvéből.

«Franciscus literatus, servitor Michaelis Kadas, res universas Michaelis Thërëk *Thypograffy* pro suis debitus usque florenos 16 detinuit et inhibuit ante alios, suam pecuniam exinde rehabere volens.»

Debrecen város jegyzőkönyve II. kötet 288. lapján levő bejegyzés.

121. 1570 március 24.

Graecus Mátyás esztergomi nagyprépost Klubnik (Klwbnyk) Bálint közjegyző előtt végrendeletet alkot s ennek egyik pontja:

«Item dixit se habere missale simul cum breviario cum cordis gemmatis ornata.

— — — — —
 Item reverendo domino Petro Illicino iuris utriusque doctori legavit florenos tres aureos.»

(A tanúk közt: «Ego Stephanus Gywlay rector scholae Tyrnaviensis adfui et subscripsi manu propria.» — Aláírja Illicini Péter is.)

Közös pénzügyi levéltár, Bécs, Hungarn, 14.358. csomó.

122. 1570 június 19. (Brassó.)

Brassó város tanácsának ítélete Koryza oláh könyvnyomdász adósságainak megfizetése tárgyában.

1570.

Kroner.

Den 19. junii hat Laurentius Fronius wider den *Koryzam den walachischen buchdrucker* einer prest halben getedignt und ethliger schuld halben, so haben meine Herren also darinn geurtheilt, das der Koryza die Prest behalten und mitt anderen guten dem Laurentio die schulden baczalen und der Thoma soll ihm fl. 12 geben.

Eredetije Brassó város bírósági jegyzőkönyve I. kötetében (1558—1580), a 198. lapon.

123. 1570.

Kivonat Debrecen város jegyzőkönyvéből.

Csorba Gergely debreceni polgár javainak felosztása felesége és árvái közt. «Az vra könyweiből rezt Anna azzon nem vár, az gyermekeknek engette.»

Debrecen város jegyzőkönyve III. kötet, 51. lap.

124. 1571 január 3. Bécs.

Kivonat Kapronczai Péter Pál csanádi püspök, szepesi és esztergomi prépost végrendeletéből.

«Item domino et fratri meo episcopo Quinqueecclesiensi lectum meum in quo nunc decumbo — — —

Item opera divi Augustini, Ambrosii, Cypriani et Cyrilli ac duodecim coclearia argentea lego.

Item Lynam super sacros libros Bibliorum, item omnes libros iuris prudentiae, quos habeo, lego ad ecclesiam sancti Martini in Scepusio.

Item lego, ut omnes alios libros meos, praeter iam dictos praefatus dominus Quinqueecclesiensis pauperibus scholasticis, prout ipsi videbitur expediens, distribuat et maxime Joannem literatum de Welike faciat ex eisdem participem.

Egy iv papiron, Draskovics György pécsi püspök, pozsonyi és jászai prépost és kir. tanácsos átiratában, az esztergomi főkáptalan orsz. levéltárában: Ladula 122. capsza 68., fasc. 10. No 8.

125. 1571 február 20. Debrecen.

Gombos Bálint debreceni bíró és a tanács előtt Barbély, máskép Keszi György a Péterfiajakab-utcán fekvő házát 37 forintért eladja Komlós András nyomdásznak.

DR. IVÁNYI BÉLA.